

Guia de Bones Pràctiques

Multilingüisme i Educació Multilingüe a la Unió Europea

MULTILING-EU

(101085440 - MULTILING-EU - ERASMUSJMO- 2022-HEI-TCH-RSCH)

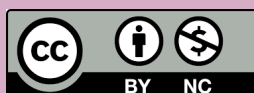
Cecilio Lapresta-Rey (Coord.), Ángel
Huguet, Judit Janés, Anna Amadó, Josep
Ubalde, Fernando Senar, Camila Carrillo,
Lidia Pérez, Alberto Fernández-Costales,
Juan Jiménez-Salcedo, Andrés Sandoval
y Andreu Van Hooft

Primera Edició: Setembre de 2025

Agraïments: Marta Andreu, Iraria Ganuza, Julia Roso y Alaitz Zabala.

Finançat per la Unió Europea. Tanmateix, els punts de vista i les opinions expressades pertanyen únicament a l'autor o als autors i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea ni de l'EACEA. Ni la Unió Europea ni l'autoritat que ha concedit el projecte poden ser considerats responsables d'aquests.

Índex

1. Presentació	1
2. Propostes	3
2.1. Societat	3
2.2. Educació	6
3. Treball	11
4. Bones Pràctiques	15

1. Presentació

Des de la concepció de la Unió Europea, el multilingüisme ha estat considerat un valor clau i un principi a ser abordat per les polítiques europees.

El tractat fundacional estableix que la UE “respectarà la rica diversitat cultural i lingüística i vetllarà perquè se salvaguardi i fomenti el patrimoni cultural d’Europa” (Art. 3). De nou, això es subratlla a la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (1992). A més, les llengües són “aspectes fonamentals de la vida de les persones i del funcionament democràtic de la societat” (Consell d’Europa, 2021).

Tanmateix, cal esmentar que en les darreres dècades la realitat multilingüe europea ha augmentat exponencialment com a resultat dels fluxos de persones entre els països socis de la UE i altres nacions del món. Així, a les 24 llengües oficials de la UE hem d’afegir unes 60 llengües més parlades en moltes regions o per grups específics (a més de les llengües parlades per immigrants).

En aquest marc, la Unió Europea s’ha convertit en un trencaclosques lingüístic en constant evolució.

Per fer front a aquesta realitat, les polítiques europees s’han centrat en la idea que les llengües enriqueixen el patrimoni cultural europeu, destacant el potencial del plurilingüisme com un factor determinant per al progrés econòmic, la competitivitat i l’ocupabilitat. De fet, dos dels eixos estratègics del document “Multilingüisme: un avantatge per a Europa i un compromís compartit” [COM (2008) 566], aborden específicament la idea que el multilingüisme ha de reforçar la cohesió social, el diàleg intercultural i la construcció europea, així com la competitivitat econòmica, l’ocupabilitat i la mobilitat.

Una de les principals estratègies perquè aquestes iniciatives tinguin èxit és aconseguir que tots els ciutadans de la UE – especialment els joves – tinguin una perspectiva europea del significat del multilingüisme i plurilingüisme, i dels eixos de l’educació multilingüe de la UE.

1. Presentació

Amb aquest marc de fons, l'objectiu del Mòdul Jean Monnet Multilingüisme i Educació Multilingüe a la Unió Europea (MULTILING-EU) és doble:

- Incorporar el coneixement sobre l'enfocament i les iniciatives que promouen el multilingüisme i l'educació multilingüe de la UE entre els estudiants universitaris de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social de la Universitat de Lleida (Catalunya - Espanya).
- Fomentar el diàleg sobre el valor del multilingüisme i l'educació multilingüe entre el món acadèmic, les autoritats educatives i lingüístiques, els professionals i la societat en general.

Aquesta Guia de bones Pràctiques és el resultat del desenvolupament d'aquest projecte.

S'hi reflecteixen les principals iniciatives aplicables en diferents àmbits, sorgides del diàleg amb l'alumnat que ha seguit l'Activitat Formativa del Mòdul, així com de les trobades amb autoritats educatives i lingüístiques, així com i altres institucions que fomenten el multilingüisme. També, s'ofereix un recull de Bones Pràctiques que inclouen des d'iniciatives de més abast fins més concretes.

2. Propostes

2.1. Societat

La societat constitueix l'escenari més ampli en què es produeix la convivència de llengües. En aquest espai conflueixen les llengües oficials dels Estats membres de la UE, les llengües regionals i minoritàries, i les llengües de les comunitats migrants. Aquesta diversitat requereix de polítiques i pràctiques que vagin més enllà de l'aula o del lloc de treball, generant un entorn social multilingüe visible i valorat.

1.1. Promoció cultural i mediàtica

- **Fomentar** la producció audiovisual en llengües diverses, mitjançant el finançament de curtsmetratges, documentals i sèries que reflecteixin la realitat multilingüe europea.
- **Impulsar** la subtitulació i el doblatge en diverses llengües per augmentar l'accés a la cultura.
- **Donar** suport a mitjans de comunicació comunitaris (ràdios locals, podcasts, premsa digital) en llengües minoritàries i d'immigració.
- **Promoure** concursos literaris i premis a obres publicades en llengües de menor difusió.

2. Propostes

2.1. Societat

1.2. Espais urbans multilingües

- **Incorporar** senyalètica plurilingüe en estacions de tren, aeroports, museus i hospitals, reforçant el sentit de pertinença dels parlants de diferents llengües.
- **Crear** "rutes lingüístiques urbanes" que posin en valor el llegat multilingüe de ciutats europees.
- **Instal·lar** murals o panells en places i biblioteques que mostrin expressions bàsiques de convivència en diferents llengües.

1.3. Iniciatives comunitàries

- **Establir** programes municipals d'intercanvi lingüístic intergeneracional, en els quals joves ensenyin llengües estrangeres a persones grans i rebin d'aquestes formació en llengües locals o regionals.
- **Crear** centres comunitaris plurilingües que ofereixin tallers de llengües en contextos informals, acompanyats d'activitats culturals.
- **Promoure** la col·laboració entre associacions migrants i entitats locals per organitzar festivals gastronòmics i artístics amb una dimensió lingüística.

2. Propostes

2.1. Societat

1.4. Sensibilització social

- **Llançar** campanyes en xarxes socials que destaquin testimonis de ciutadans europeus sobre la seva experiència plurilingüe ("La meva història amb les llengües").
- **Incorporar** en els currículums escolars visites a institucions culturals que celebrin el multilingüisme (museus de llengües, centres de documentació).
- **Celebrar** el Dia Europeu de les Llengües i el Dia Internacional de la Llengua Materna amb actes públics que incloguin recitals poètics, representacions teatrals i concerts en diferents llengües.

Impacte esperat:

- Una ciutadania més **conscient** de la **diversitat lingüística** present en el seu entorn.
- Augment del **prestigi social** de les llengües minoritàries i de migració.
- Creació de **xarxes comunitàries** que **utilitzin el plurilingüisme com a eina de cohesió**.

2. Propostes

2.2. Educació

L'àmbit educatiu, en totes les seves etapes, és el motor fonamental per promoure una visió positiva del multilingüisme. Des de l'educació infantil fins a la universitat, s'han de generar espais que reconeguin i utilitzin les llengües com a recursos per a l'aprenentatge i per a la construcció d'identitats inclusives.

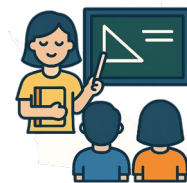
2.1. Educació infantil i primària

- **Introduir** contes i cançons en diferents llengües en l'educació inicial, normalitzant la diversitat lingüística des d'edats primerenques.
- **Establir** programes de "llengües convidades", on famílies o voluntaris presenten la seva llengua a l'alumnat.
- **Crear** racons plurilingües a les aules amb materials i jocs en diferents idiomes.

2. Propostes

2.2. Educació

2.2. Educació secundària

- **Fomentar** projectes de recerca en els quals els estudiants analitzin la diversitat lingüística del seu barri, municipi o el seu entorn familiar.
- **Organitzar** clubs de debat en diverses llengües, prioritzant la comunicació més que la correcció formal.
- **Promoure** assignatures optatives centrades en llengües minoritàries i el seu valor.

2.3. Universitat i formació de futurs docents

- **Incorporar** matèries obligatòries en els graus d'Educació sobre Llengües i Educació, polítiques lingüístiques europees i metodologies plurilingües.
- **Introduir** l'ús del MCER i del Portfoli Europeu de les Llengües com a eines de referència.
- **Desenvolupar** pràctiques obligatòries en centres amb diversitat lingüística perquè els futurs docents aprenguin a gestionar aules plurilingües.
- **Fomentar** seminaris de reflexió sobre experiències Erasmus+ i projectes Jean Monnet vinculats al multilingüisme.
- **Establir** xarxes de cooperació entre facultats d'Educació europees per compartir materials i metodologies.

2. Propostes

2.2. Educació

2.4. Tecnologia i Recursos digitals

- **Dissenyar** apps escolars perquè els estudiants puguin registrar i compartir el seu repertori lingüístic.
- **Crear** bases de dades de recursos pedagògics multilingües d'accés obert per a docents.
- **Impulsar** projectes de realitat augmentada o virtual que permetin a l'alumnat interactuar en diferents llengües.

2.5. Formació contínua del professorat

- **Organitzar** cursos i tallers periòdics sobre gestió de la diversitat lingüística a l'aula.
- **Fomentar** comunitats professionals d'aprenentatge plurilingüe, on els docents comparteixin experiències i materials.
- **Incentivar** la participació en congressos i xarxes internacionals sobre educació multilingüe.

2. Propostes

2.2. Educació

2.6. Internacionalització educativa

- **Ampliar** els programes de mobilitat per a estudiants i professorat (Erasmus+, eTwinning).
- **Establir** intercanvis virtuals entre centres europeus mitjançant projectes col·laboratius en línia.
- **Impulsar** estades curtes d'observació docent en escoles amb models plurilingües reeixits.

2.7. Activitats socials i culturals a l'escola

- **Organitzar** festivals escolars multilingües amb teatre, música i gastronomia en diferents llengües.
- **Designar** estudiants com a "ambaixadors lingüístics" per visibilitzar les seves llengües familiars.
- **Incorporar** pràctiques de mediació lingüística en situacions quotidianes (recepció de famílies nouvingudes, activitats extracurriculars).

2. Propostes

2.2. Educació

Impacte esperat:

- **Alumnat conscient del valor del plurilingüisme** per al seu desenvolupament personal, acadèmic i professional.
- **Futurs docents amb competències sòlides** en diversitat lingüística.
- **Centres educatius capaços de convertir el multilingüisme en un recurs** per a la innovació i la inclusió.

2. Propostes

2.3. Treball

El món laboral constitueix un terreny decisiu per transformar el coneixement lingüístic en una competència pràctica amb efectes directes sobre l'ocupabilitat i la competitivitat de les empreses. Una política lingüística adequada en l'àmbit laboral no només beneficia els treballadors, sinó també les organitzacions i l'economia en el seu conjunt.

3.1. Formació lingüística en el lloc de treball

- **Establir** convenis entre administracions i empreses per oferir formació gratuïta o subvencionada en llengües.
- **Desenvolupar** cursos específics per sectors (sanitat, hostaleria, administració pública, comerç internacional).
- **Incloure** la sensibilització intercultural com a part integral de la formació en idiomes.

2. Propostes

2.3. Treball

3.2. Reconeixement de competències lingüístiques

- **Incorporar** les llengües en els sistemes d'avaluació d'acompliment i promoció.
- **Dissenyar** incentius salarials per a empleats amb competències plurilingües aplicables al seu treball.
- **Experimentar** oficialment els coneixements lingüístics adquirits en la pràctica laboral.

COMUNICACIÓN
INTERNA
PLURILINGÜE

3.3. Comunicació interna plurilingüe

- **Fomentar** polítiques de traducció i adaptació lingüística de documents clau.
- **Permetre** reunions i correus bilingües o multilingües quan l'equip així ho requereixi.
- **Crear** glossaris multilingües interns per a cada sector o empresa.

2. Propostes

2.3. Treball

3.4. Mediadors lingüístics i culturals

- **Reconèixer** i formar treballadors que actuen com a mediadors entre diferents llengües i cultures.
- **Crear** figures institucionals de "responsables de diversitat lingüística" en grans organitzacions.

3.5. Espais informals de pràctica

- **Implementar** cafès d'idiomes dins de les empreses com a espais de trobada distès.
- **Organitzar** jornades d'intercanvi cultural i lingüístic en l'entorn laboral.

3.6. Internacionalització i mobilitat

- **Estimular** la participació de les empreses en projectes europeus i internacionals.
- **Facilitar** programes de mobilitat laboral que permetin als empleats treballar en diferents països de la UE.
- **Incentivar** l'atracció de talent plurilingüe en sectors estratègics.

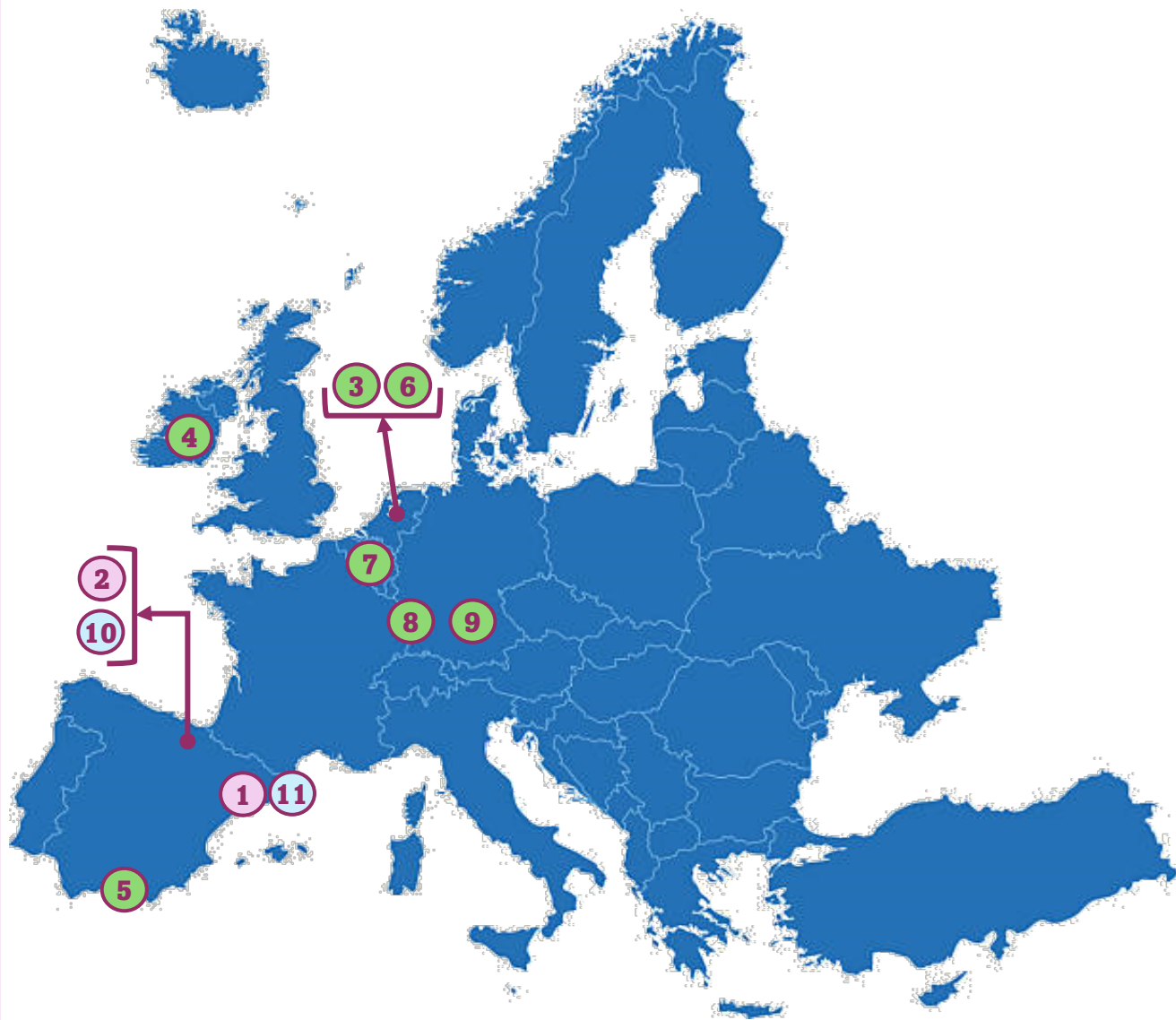
2. Propostes

2.3. Treball

Impacte esperat:

- **Millora de l'ocupabilitat individual** i de l'adaptabilitat del capital humà.
- Increment de la **competitivitat** de les empreses en un mercat globalitzat.
- Reforç de la **cohesió i la comunicació** en equips multiculturals.
- Consolidació d'una **cultura empresarial** que valori la diversitat lingüística com a actiu estratègic.

3. Bones Pràctiques

1 VOLUNTARIAT
PER LA LLENGUA

2 EUSKARALDIA

3 3M: MORE OPPORTUNITIES
WITH MULTILINGUALISM

4 BABO

5 LAS LENGUAS
QUE NOS RODEAN

6 VirtuLApp

7 EDINA

8 LANGUAGE IN
SUBJECTS

9 FROM MONOLINGUAL TO
PLURILINGUAL

10 ALDAHITZ

11 50 TÉRMINOS
EMPRESA/DIGITAL

○ Societat

○ Educació

○ Treball

3. Bones Pràctiques

3.1. Pilar Temàtic: Societat

1 VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA (<https://www.vxl.cat/>)

On es realitza: Catalunya

Què és?

El Voluntariat per la Llengua (VxL) és un Programa impulsat per la Generalitat de Catalunya i la Secretaria de Política Lingüística, que persegueix el foment de l'ús del català practicant-lo a través de la conversa en les anomenades "parelles lingüístiques".

A qui va dirigit?

Persones majors d'edat que tinguin un mínim de fluïdesa en català (entendre'l i parlar-lo mínimament). No cal cap certificació.

Universitat de Lleida

Co-funded by the
European Union

3. Bones Pràctiques

3.1. Pilar Temàtic: Societat

Què es fa/va fer?

Es creen "parelles lingüístiques" que estan formades per:

- **Un/a aprenent: una persona amb coneixements bàsics de català (que l'entengui i el parli mínimament).**
- **Un/a voluntari/a: una persona que parla fluidament el català.**
- **Les parelles les gestionen territorialment el Consorci per a la Normalització Lingüística, entitat que avarca tot el territori català.**
- **S'estableixen les parelles lingüístiques segons criteris d'afinitat, territorialitat, etc.**

3. Bones Pràctiques

3.1. Pilar Temàtic: Societat

Què es fa/va fer? (II)

- **Un cop establertes les "parelles lingüístiques" es concreta una hora a la setmana segons la disponibilitat de les dues persones.**
- **Les trobades es duen a terme durant un mínim de 10 setmanes.**
- **Es pot realitzar presencialment o virtualment.**
- **La conversa és totalment lliure, tot i que hi ha la possibilitat d'establir "parelles lingüístiques" focalitzades per àmbits (treball, sanitat, esport, educació...).**
- **En tot moment es pot acudir a l'equip de professionals del VxL.**

3. Bones Pràctiques

3.1. Pilar Temàtic: Societat

Impacte/Aplicació

- És un programa reconegut per la Unió Europea i que s'ha traslladat també a: La Vall d'Aran, Perpinyà (França), Andorra, la Comunitat Valenciana, les Illes Balears i, també, a Bolzano (Itàlia) i Flandes (Bèlgica).
- Des del seu naixement el 2003 s'han creat més 195.000 parelles lingüístiques.

**VOLUNTARIAT
PER LA LLENGUA**

3. Bones Pràctiques

3.1. Pilar Temàtic: Societat

2 EUSKARALDIA (<https://euskaraldia.eus/es/>)

On es realitza: Euskal Herria

Què és?

Moviment social que busca augmentar l'ús de l'euskera modificant els hàbits lingüístics de persones que entenen l'euskera.

A qui va dirigit?

Qualsevol persona amb un mínim de comprensió de l'euskera (no cal certificació). S'anima persones que no el tenen a adquirir-lo.

3. Bones Pràctiques

3.1. Pilar Temàtic: Societat

Què es fa/va fer?

És un exercici social massiu d'11 dies, organitzat per les comissions populars en la totalitat d'Euskal Herria.

La dinàmica proposa que els participants segueixin dos comportaments lingüístics en les seves converses diàries:

- **La primera paraula, sempre, en euskera: iniciar qualsevol conversa de la vida diària utilitzat en euskera.**
- **Si m'entenen, segueixo parlant en euskera: donant lloc d'aquesta manera a converses en euskera.**

3. Bones Pràctiques

3.1. Pilar Temàtic: Societat

Què es fa/va fer? (II)

Existeixen dos rols de participants:

- **Ahobizi:** els que tenen una actitud proactiva amb l'ús de l'euskera. Ja es parla euskera en certs àmbits, però s'amplia el seu ús a contextos en què s'utilitza el castellà o ambdues llengües.
- **Belarriprest:** els que desitgen que els parlin en euskera, demanant-ho explícitament.
- **Ambdós rols estan identificats amb xapes.**

3. Bones Pràctiques

3.1. Pilar Temàtic: Societat

Impacte/Aplicació

- En l'edició de 2025 han participat més de 135.000 persones de multitud de pobles d'Euskal Herria.

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

3 3M: MORE OPPORTUNITIES WITH MULTILINGUALISM

(<http://3mproject.nl/en/index.html>)

On es realitza: Frisia

Què és?

Un enfocament innovador per a l'educació multilingüe a les escoles de primària.

Tradicionalment, les escoles de primària de la regió de Frisia eren bi-trilingüe (frisó, neerlandès i anglès), havent-se transformat sociolingüísticament per l'arribada de migrants.

Per tot això, es persegueix:

- **Una menor separació lingüística entre les llengües de l'escola (neerlandès, frisó i anglès).**
- **Valorar les llengües dels migrants.**
- **Potenciar l'ús del frisó i de l'anglès, paral·lelament al del neerlandès.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

A qui va dirigit?

A l'alumnat de 12 escoles que impliquen 24 mestres i investigadors de l'Academy of Primary Teacher Education (NHL Stenden University of Applied Sciences).

Què es fa/va fer?

Elaborar, implementar i avaluar eines i enfocaments didàctics per a l'educació multilingüe.

- **Intervenció: Fase 1 (8 escoles). Disseny d'activitats per a l'aprenentatge multilingüe en línia per part de docents-investigadors i estudiants / Avaluació de les activitats (qüestionaris i grups de discussió) / Resultat 3M toolbox i e3M.**

Fase 2 (4 escoles): Implementació i avaluació del 3M toolbox i e3M.

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Què es fa/va fer? (II)

- **Programa d' Orientació:** durant la fase 1 del projecte, les escoles participants van rebre formació mitjançant tallers i seminaris centrats en el multilingüisme i la seva didàctica. En la fase 2, s'implementa el programa de supervisió "Multilingualism in dialogical interaction in the classroom" per tal de monitorar les interaccions a l'aula, les dinàmiques lingüístiques a l'aula, etc. així com assessorar i discutir amb els docents l'aplicació del programa.
- **Recerca sobre actituds:** s'ha realitzat una recerca sobre les actituds envers l'ús del multilingüisme a les escoles primàries per part de l'alumnat i docents.

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

Productes:

- **e-3M. Plataforma de virtual interactiva d'aprenentatge multilingüe per a alumnes de 3r i 4t de primària.**
- **Caixa d'eines 3M. Plataforma a Open Acces amb l'objectiu de compartir activitats i materials elaborats.**
- **Caixa de vídeos 3M. Vídeos didàctics-guia per a les activitats de la Caixa d'eines 3M.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

4 BABO – BILINGUAL AND BICULTURAL OUTLOOK

(<https://baboproject.com/>)

On es realitza: Irlanda i altres països europeus

Què és?

Un projecte que promou una mirada bilingüe i bicultural en l'educació primerenca.

El seu objectiu és crear materials pedagògics innovadors que permetin a infants petits:

- **Familiaritzar-se amb dues llengües des dels primers anys.**
- **Desenvolupar competències lingüístiques i culturals de manera integrada.**
- **Afavorir l'adquisició d'una segona llengua mitjançant activitats lúdiques.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

A qui va dirigit?

Nens i nenes de preescolar i d'educació infantil.

Educadors i mestres d'aquestes etapes educatives.

Famílies interessades a mantenir i reforçar el bilingüisme dels seus fills.

Què es fa/va fer?

- **Desenvolupament d'aplicacions i materials digitals (apps, animacions, jocs).**
- **Creació d'activitats lúdiques que integren intel·ligències múltiples i aprenentatge bilingüe.**
- **Elaboració de recursos pedagògics accessibles per a docents i famílies.**
- **Formació i suport a professionals de l'educació infantil perquè incorporin estratègies bilingües a l'aula.**

Activity

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

- **Facilita l' adquisició d'una segona llengua en edats primerenques.**
- **Reforça la transmissió de la llengua familiar o d'herència.**
- **Promou una actitud positiva envers la diversitat cultural i lingüística des de la primera infància.**
- **Ofereix eines digitals innovadores que motiven tant a infants com a docents.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

És aplicable:

- **En escoles infantils i preescolars com a part de la programació curricular.**
- **A la llar, com a recurs per a famílies bilingües o interessades a iniciar un procés de bilingüisme primerenc.**
- **En programes de formació docent en educació infantil.**
- **Transferible a diferents contextos lingüístics europeus, adaptable a diverses llengües i cultures.**

Bilingual And Bicultural Outlook
SPAIN · IRELAND · BELGIUM · AUSTRIA · PORTUGAL

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Societat

5 LAS LENGUAS QUE NOS RODEAN (PROYECTO EDIA de Cedec)

(<https://cedec.intef.es/>)

On es realitza: Espanya

Què és?

Recurs educatiu que té per objectiu el coneixement, aprenentatge i sensibilització de la realitat multilingüe i plurilingüe de l'Estat espanyol.

A qui va dirigit?

Estudiants de Secundària / Batxillerat.

Universitat de Lleida

Co-funded by the
European Union

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Què es fa/va fer?

Es realitzen una sèrie d'activitats per part de l'alumnat:

- **Biografia lingüística. RESULTAT:** Narració d'una biografia lingüística familiar.
- **Recerca d'informació sobre llengües (la seva distribució territorial, els seus parlants, les seves relacions i el seu parentiu). RESULTAT:** Mapa i Gràfic.
- **Igualtat de les llengües i prejudicis lingüístics. RESULTAT:** Decàleg d'accions contra prejudicis i discriminació lingüística.
- **Recerca sobre les llengües oficials de l'Estat espanyol. RESULTAT:** Informe accessible mitjançant un QR.
- **Difusió. RESULTAT:** Exposició al centre dels treballs recopilant tota la informació en format mural. Dia Europeu de les Llengües (26 de setembre).

Activity

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

- S'ha dut a terme en diversos centres educatius (per exemple el Colegio Cardenal Herrera Oria (Màlaga)).
- Es poden veure videocàpsules a: <https://cedec.intef.es/experiencia/proyecto-edia-experiencias-las-lenguas-que-nos-rodean-en-el-colegio-herrera-oria/>

cedec CENTRO NACIONAL DE
DESARROLLO CURRICULAR
EN SISTEMAS NO PROPIETARIOS

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

6 VirtuLApp – VIRTUAL LANGUAGE APP

(<https://virtulapp.eu/>)

On es realitza: Països Baixos i altres països europeus

Què és?

Un projecte que desenvolupa una aplicació de realitat augmentada i realitat virtual, anomenada BabelAR, per a alumnat d'entre 7 i 12 anys.

L'app ofereix jocs, quizzes i activitats en entorns virtuals col·laboratius per a:

- **Conscienciar sobre el valor de les llengües presents a l'aula.**
- **Mostrar la riquesa dels repertoris plurilingües.**
- **Donar suport al professorat en la integració de les llengües familiars de l'alumnat.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

A qui va dirigit?

Alumnat d'educació primària (7-12 anys).

Professorat que treballa en aules multilingües.

Centres educatius interessats en la innovació tecnològica i lingüística.

Què es fa/va fer?

- **Desenvolupament de l'app BabelAR, un entorn de joc col·laboratiu en RA/RV.**
- **Creació d'un toolkit digital per a docents, amb materials pràctics i guies metodològiques.**
- **Producció de vídeos de bones pràctiques sobre com aprofitar el multilingüisme a classe.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Què es fa/va fer? (II)

- **Disseny d'un quiz interactiu per sensibilitzar sobre la diversitat lingüística.**
- **Activitats de prova pilot en escoles europees amb alumnat i professorat.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

- **Millora de les actituds del professorat envers les llengües d'origen migrant i minoritari.**
- **Augment de la valoració del multilingüisme entre l'alumnat.**
- **Innovació metodològica a través de l'ús de RA/RV en educació lingüística.**
- **Creació de recursos transferibles a diferents contextos escolars europeus.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

És aplicable:

- **Es pot integrar en la pràctica diària de centres d'educació primària.**
- **Utilitzable en projectes d'innovació educativa que combinin llengües i tecnologies digitals.**
- **Material adaptable a formació inicial i contínua de docents.**
- **Transferible a contextos educatius on hi hagi alumnat amb llengües familiars diverses.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Societat

7 EDINA (EDucation of International Newly Arrived migrant pupils)

(<https://edinaplatform.eu/>)

On es realitza: Països Baixos i Bèlgica

Què és?

Una actuació que persegueix millorar la inclusió escolar d'alumnat immigrant nouvingut, desenvolupant eines i pràctiques pedagògiques que aprofitin el multilingüisme i garanteixin l'equitat en l'ensenyament.

A qui va dirigit?

Professorat i equips educatius que treballen amb alumnat migrant nouvingut en escoles de primària i secundària.

Universitat de Lleida

Co-funded by the
European Union

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Què es fa/va fer?

- **EDINA s'articula al voltant d'11 conceptes clau per orientar la pràctica educativa:**
Equitat i justícia social en l'accés a l'educació / Política lingüística de centre que valori totes les llengües presents / Ús pedagògic del multilingüisme a les aules / Acollida i integració d'alumnat nouvingut / Transicions educatives (de país, de sistema o d'etapa escolar) / Avaluació inclusiva que tingui en compte la diversitat lingüística / Participació de les famílies migrants / Formació del professorat en educació plurilingüe i intercultural.
- **El projecte ha creat una plataforma en línia (Edina Platform) amb materials oberts per a docents i centres escolars.**
- **Treball en xarxa: escoles pilot col·laboren amb universitats i centres de recerca per dissenyar, aplicar i avaluar estratègies inclusives.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Què es fa/va fer? (II)

- **Formació docent contínua mitjançant seminaris, tallers i materials online.**
- **Pràctica basada en evidències: les propostes s'avaluen en contextos reals i s'ajusten segons els resultats.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

- **Es persegueix una major inclusió i èxit escolar de l'alumnat migrant nouvingut.**
- **Escoles més conscients de la seva diversitat lingüística i més ben preparades per gestionar-la.**
- **Un professorat amb més competències en educació plurilingüe i intercultural.**
- **Producció de coneixement i eines transferibles a altres països europeus.**

EDINA

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

8

LANGUAGE IN SUBJECTS

(<https://www.ecml.at/en/ECML-Programme/Programme-2016-2019/language-in-subjects>)

On es realitza: Unió Europea

Què és?

Un conjunt de recursos i materials pràctics perquè els docents d'assignatures no lingüístiques (matemàtiques, ciències, història, etc.) desenvolupin la consciència lingüística necessària en les seves classes.

A qui va dirigit?

Principalment a professorat de matèries escolars (no només de llengües), persones responsables de dissenyar el currículum educatiu i formadors de docents.

Universitat de Lleida

Co-funded by the
European Union

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Què es fa/va fer?

- **S'elaboren eines per identificar les necessitats lingüístiques dels estudiants en cada matèria.**
- **S'ofereixen tècniques de scaffolding (andamiatge) per donar suport a la comprensió i producció oral/escrita.**
- **Es posen a disposició materials i plans de classe adaptats (ex. per a 12-13 anys en matemàtiques, història o ciències).**
- **S'utilitzen eines d'autoavaluació com el Portfolio Europeu de les Llengües (ELP) i l'EPOSTL (European Portfolio for Student Teachers of Languages).**
- **Els materials i eines estan a disposició en: armeni, anglès, finlandès, francès i noruec.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

- **Millora de l'aprenentatge en totes les matèries gràcies a l'atenció al llenguatge acadèmic.**
- **Propicia una major inclusió d'estudiants amb diferents llengües d'origen.**
- **Potencia el desenvolupament de competències lingüístiques transversals útils per al rendiment escolar.**
- **És aplicable en: la formació docent inicial i contínua / en la planificació i pràctica de classes de secundària / com a suport per a l'elaboració de materials didàctics sensibles al llenguatge en matèries no lingüístiques.**

language
in subjects

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

9 FROM MONOLINGUAL TO PLURILINGUAL – PROYECTO MALEDIVE (ECML)

(<https://maledive.ecml.at/Approach-in-a-nutshell>)

On es realitza: Unió Europea

Què és?

Un conjunt de materials d'estudi i reflexió que ajuden a docents (en formació i en exercici) a passar d'una visió monolingüe a una plurilingüe i inclusiva en l'ensenyament.

A qui va dirigit?

A professorat de llengua d'escolarització (L1), futurs docents en formació inicial, formadors de professorat i responsables de política educativa.

Universitat de Lleida

Co-funded by the
European Union

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Què es fa/va fer?

- **Reflexió sobre les competències necessàries per ensenyar llengua en contextos diversos.**
- **Anàlisi dels currículums de formació docent des de la perspectiva plurilingüe.**
- **Enquestes i autoavaluacions en institucions educatives sobre com s'acull la diversitat lingüística.**
- **Activitats pràctiques per visualitzar repertoris lingüístics, experimentar noves llengües i reflexionar sobre la política lingüística de centre.**
- **Materials de suport perquè les escoles desenvolupin un perfil lingüístic institucional i una política inclusiva.**
- **Els recursos han estat traduïts i adaptats a diversos idiomes (anglès, francès, alemany, hongarès, italià, polonès, eslovè, entre d'altres).**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

Major sensibilització del professorat respecte a:

- **La diversitat lingüística i cultural.**
- **Enfortiment de les competències docents en gestió de l'heterogeneïtat lingüística.**
- **Creació d'entorns escolars més acollidors i inclusius per a alumnat i famílies migrants.**
- **Contribució a una política educativa que entén la diversitat com a recurs i no com a obstacle.**

3. Bones Pràctiques

3.2. Pilar Temàtic: Educació

Impacte/Aplicació

És aplicable a:

- **Cursos universitaris de formació inicial de mestres i professors.**
- **Formació contínua de docents mitjançant tallers i autoavaluacions.**
- **Reflexió institucional a nivell de centre educatiu per dissenyar polítiques lingüístiques inclusives.**
- **Pot adaptar-se a qualsevol nivell educatiu i context sociolingüístic a Europa.**

3. Bones Pràctiques

3.3. Pilar Temàtic: Treball

10

DINÀMICA DE “ALDAHITZ” A LA SEU DE BIZKAIA PLAZA

(<https://edinaplatform.eu/>)

On es realitza: País Basc

Què és?

Dinàmica dirigida a afavorir el canvi d'hàbits lingüístics cap a l'ús de l'euskera en grups naturals de treball o interacció freqüent.

A qui va dirigit?

Treballadors i treballadores de l'Osatek, una societat pública del Govern Basc dependent del Departament de Salut centrada en el sector del diagnòstic per imatge.

Universitat de Lleida

Co-funded by the
European Union

3. Bones Pràctiques

3.3. Pilar Temàtic: Treball

Què es fa/va fer?

S' utilitza la metodologia EUSLE (Soziolinstika Klusterra

<https://soziolinguistika.eus/eu/proiektua/aldahitz-ikerketa/>

- **S'aplica en grups naturals (companys de treball, equips, etc.).**
- **Es basa en la voluntat col·lectiva: almenys el 75 % del grup s'ha de comprometre.**
- **Tots els membres han d'entendre una conversa normal en euskera.**
- **Una persona del grup actua com a “eusle” (referent que facilita el canvi).**
- **No requereix formació formal, ni reunions extres: es desenvolupa en la interacció diària.**

3. Bones Pràctiques

3.3. Pilar Temàtic: Treball

Què es fa/va fer?

Activitat:

- **El grup acorda reduir certs mals hàbits lingüístics i augmentar l'ús de l'euskera.**
- **L'“eusle” serveix com a referent i suport per consolidar aquests canvis.**
- **El procés és natural i progressiu, centrat en la pràctica quotidiana.**

3. Bones Pràctiques

3.3. Pilar Temàtic: Treball

Impacte/Aplicació

- **Hi van participar la meitat dels treballadors i treballadores dels Serveis Centrals d'Osatek (9 persones), que van incrementar l'ús de l'euskera al lloc de treball.**
- **És una pràctica que va augmentar l'ús de l'euskera i la consciència lingüística del grup.**

3. Bones Pràctiques

3.3. Pilar Temàtic: Treball

11

50 TERMES EN EL MÓN DE L'EMPRESA / 50 TERMES EN EL MÓN DIGITAL

(https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/empresa_/50-termes-del-mon-de-lempresa/)

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/06_catala_llengua_digital/50-termes-del-mon-digital/

On es realitza: Catalunya

Què és?

50 termes en el món de l'empresa: Glossari de 50 termes del món de l'empresa.

50 termes del món digital: Glossari de 50 termes del món digital.

A qui va dirigit?

A qualsevol persona interessada i, especialment, a aquelles que desitgin ampliar el coneixement i ús de la llengua catalana en l'àmbit del treball i digital.

3. Bones Pràctiques

3.3. Pilar Temàtic: Treball

Què es fa/va fer?

- **50 termes en el món de l'empresa: un glossari en virtual a Open Acces en què es defineixen termes de l'àmbit del treball en català / castellà / anglès.**
- **50 termes en el món digital: un glossari en virtual a Open Acces en què es defineixen termes del món digital en català / castellà / anglès.**
- **Criteris de selecció: actualitat, representativitat i difusió.**

3. Bones Pràctiques

3.3. Pilar Temàtic: Treball

Impacte/Aplicació

- **El món del treball i el digital són un repte i una oportunitat per a una llengua com el català, per la qual cosa cal que es promocióni el coneixement i ús d'un vocabulari en aquesta llengua.**

